

PEETERS, Edward (Berchem 9 mei 1876 – Sint-Andries 8 oktober 1937).

Was de zoon van een leraar en brak zijn onderwijzersopleiding af voor een loopbaan in het leger, waar hij ijverde voor de vernederlandsing, onder meer door middel van het door hem gestichte maandblad *Het Gewapende Vlaanderen*. Peeters behaalde in 1898 het onderwijzersdiploma door zelfstudie en werd onderwijzer in een lagere school in Oostende. Hij stichtte de reeks *Causeries pédagogiques*, die werken van vooraanstaande pedagogen uitgaf en startte in 1908 met een Franstalige en een Nederlandstalige pedagogische uitgeverij *Nouvelle Bibliothèque pédagogique* – Nieuwe Opvoedingsboekery, waarin pedagogische werken en brochures van zijn hand verschenen. Tegelijkertijd bouwde hij zijn huis in Oostende om tot een studie- en documentatiecentrum voor opvoeding en onderwijs, dat een driemaandelijks blad uitgaf *Bulletin bibliographique de la Nouvelle Bibliothèque pédagogique*, een jaar *Minerva* genaamd. *Minerva* werd het orgaan van het door Peeters in 1910 gestichte *Bureau international de Documentation éducative* (BIDE), een internationaal documentatiecentrum voor onderwijs en opvoeding.

Aan de intense pedagogische bedrijvigheid van Peeters maakte de Eerste Wereldoorlog bruusk een einde.

Bij het uitbreken van de oorlog vluchtte Peeters met zijn familie naar Nederland. In Oostburg (Zeeland) opende hij een schooltje voor kinderen van Belgische vluchtelingen. Bij zijn terugkeer in Oostende, in februari 1919, vond hij zijn huis leeggeplunderd en verwoest. Desondanks poogde Peeters zich nog verdienstelijk te maken voor de pedagogiek in Vlaanderen, met het door hem in 1920 gestichte tijdschrift *Het Schoolblad voor Vlaanderen* en de reeks "Opvoedkundige Bibliotheek". Hij werd tevens de promotor van de **Vlaamsche Opvoedkundige Vereeniging** (VOV). Toen hij eind 1922 ernstig ziek werd, liet hij de leiding van de VOV en van *Het Schoolblad voor Vlaanderen* aan anderen over. Hij verhuisde naar Sint-Andries (Brugge), waar hij herstelde. Tijdens zijn laatste levensjaren maakte hij zich verdienstelijk als auteur van niet minder dan 147 sprookjes onder het pseudoniem van Paul Kiroul.

Via zijn vele publicaties en andere initiatieven trachtte Peeters de ideeën van de Nieuwe-Schoolbeweging te vulgariseren en te verspreiden in de wereld van onderwijs en opvoeding, zowel in bin-

nen- als in buitenland. Hoewel Vlaamsgezind publiceerde hij vóór de Eerste Wereldoorlog hoofdzakelijk in het Frans om een zo groot mogelijk publiek te bereiken. Tijdens en na de oorlog richtte hij zich meer op Vlaanderen en publiceerde hij meestal in het Nederlands.

WERKEN: Een overzicht in A. de Poortere, *Edward Peeters, pionier van de opvoedkundige beweging in Vlaanderen*, 1939, p. 81-111.

LITERATUUR: R. de Graeve, *Edward Peeters, 'n pedagogische pionier*, z.j.; – A. de Poortere, *Edward Peeters, pionier van de opvoedkundige beweging in Vlaanderen*, 1939; – M. Gielen, *Edward Peeters en de Nieuwe-Schoolbeweging in België vóór 1914*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1983.

MARK D'HOKER